

Crna Gora
Uprava za kadrove

Crna Gora
Ministarstvo finansija
i socijalnog staranja

RIA

SPECIFIČNI PROGRAM OBUKE IZ OBLASTI ANALIZE EFEKATA PROPISA

Podgorica 2021.

SPECIFIČNI PROGRAM OBUKE IZ OBLASTI ANALIZE EFEKATA PROPISA - RIA

U cilju jačanja institucionalnih kapaciteta relevantnih resora, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja i Uprava za kadrove je kreirala program koji se bavi **analizom efekata propisa** (RIA). Svrha donošenja programa je unapređenje specifičnih znanja i tehničkih vještina kada je u pitanju izrada RIA Izvještaja. Unapređenjem stručnih **znanja i vještina službenika na državnom i lokalnom nivou** poboljšaće se kvalitet pripremljenih RIA i bolje sagledavanje posljedica propisa na funkcionisanje javne uprave za sva regulatorna rješenja.

Ovim programom se stvaraju kadrovski kapaciteti koji su neophodni kako bi se kvalitetnije i efikasnije sagledavali efekti propisa na sistem u cjelini.

Program sadrži 4 teme koje su posvećene elementima procedure sprovođenja Analize efekata propisa (RIA) prilikom izrade nove regulative i strateških dokumenata i realizuju se u **kroz sljedeći ciklus**.

Prva tema obuhvata uvod u analizu efekata propisa, kako bi se učesnici upoznali sa osnovnim pravilima u pripremi analize uticaja propisa.

Druga tema obuhvata ekonomsku analizu, odnosno procjenu troškova regulative za građane i privredu.

Treća tema se odnosi na fiskalnu analizu, gdje će učesnici razviti vještine za mjerenje troškova implementacije rješenja koja su predviđena regulativom i kvalitetniju procjenu fiskalne implikacije novih regulatornih rješenja.

Četvrta tema se odnosi na praktičan rad na konkretnim primjerima RIA-e i rekapitulaciju naučenog u prethodna tri modula.

Ciljna grupa su državni i lokalni službenici koji rade na izradi zakona, podzakonskih akata, strategija.

Zainteresovani službenici se na obuke prijavljuju putem kadrovskog informacijskog sistema.

Kalendar obuka za ovaj specifični program se objavljuje na internet stranici Uprave za kadrove dva puta godišnje.

TEMA

1

UVOD U ANALIZU EFEKATA PROPISA

Cilj:

Upoznavanje sa procedurom sprovođenja Analize efekata propisa (RIA) prilikom izrade nove regulative i strateških dokumenata.

Ciljna grupa:

Službenici na državnom i lokalnom nivou koji rade na izradi zakona, podzakonskih akata, strategija.

Način realizacije:

Sredavanje, prezentacija, praktična vježba i primjeri.

Trajanje:

1 dan (6 časova u sali za obuku, odnosno 4 sata online).

Sadržaj:

- Definicija analize efekata propisa (RIA);
- Svrha RIA-e;
- Analiza postojećeg stanja i pravilno definisanje problema;
- Osnovni elementi i koraci u sprovođenju analize;
- Koristi od primjene RIA;
- Instrumenti analize postojećeg stanja/problema: SWOT analiza, PESTLE analiza, drvo problema, matrica zainteresovanih strana, uporedno-pravna analiza;
- Utvrđivanje ciljeva i pokazatelja učinka;
- Identifikacija opcija;
- Prikupljanje podataka.

Nakon pohađanja polaznik će biti u mogućnosti da:

- Definiše analizu efekata propisa;
- Objasni značenje RIA-e;
- Objasni svrhu RIA-a;
- Navede osnovna pravila u pripremi analize efekata propisa;
- Definiše problem koji treba da se riješi;
- Izvrši analizu postojećeg stanja;
- Pravilno koristi tehnike za definisanje problema (SWOT, PESTLE, drvo problema, uporedno-pravna analiza itd);
- Postavi ciljeve koji se žele postići pravnim djelovanjem državnog organa;
- Razlikuje dobro od loše postavljenih ciljeva;
- Navede benefite od primjene RIA;
- Utvrdi indikatore koje će koristiti za mjerenje ispunjenosti ciljeva;
- Objasni šta podrazumijevaju razne opcije prilikom kreiranja javnih politika;
- Izvrši izbor najboljih opcija, odnosno regulatornih rješenja;
- Objasni proceduru kako da obezbijedi neophodne podatke za pripremu analize efekata propisa;
- Sagleda posljedice, kako pozitivnih tako i negativnih, donošenja nove regulative;
- Sagleda efekte propisa na sistem u cjelini;
- Prepozna poslovne barijere u postojećoj regulativi.

TEMA
2

EKONOMSKA ANALIZA

Cilj:

Upoznavanje sa procjenom troškova regulative za građane i privredu.

Ciljna grupa:

Službenici na državnom i lokalnom nivou koji rade na izradi zakona, podzakonskih akata, strategija.

Način realizacije:

Predavanje, prezentacija, praktična vježba i primjeri.

Trajanje:

1 dan (6 časova u sali za obuku, odnosno 4 sata online).

Sadržaj:

- Analiza efekata: ekonomska i finansijska;
- Model standardnog troška (MST);
- Analiza troškova i koristi (ATK);
- Neto sadašnja vrijednost i diskontovanje;
- Multikriterijumska analiza;
- Primjena RIA-e kroz konkretne primjere.

Nakon pohađanja polaznik će biti u mogućnosti da:

- Razlikuje ekonomske i finansijske analize efekata;
- Koristi metod standardnog troška za računanje troškova i koristi regulative za privredu i građane;
- Predstavi benefite ekonomske i finansijske analize efekata;
- Koristi cost benefit analizu za utvrđivanje koristi i troškova;
- Pojasni model standardnog troška;
- Objasni kako se vrši analiza troškova i koristi (atk), kome je namijenjena i koji su benefiti;
- Pojasni šta je neto sadašnja vrijednost i diskontovanje;
- Koristi tehniku diskontovanja za utvrđivanje neto sadašnje vrijednosti koristi i troškova budućih tokova;
- Predstavi šta je multikriterijumska analiza i zašto je važna;
- Koristi multikriterijumsku analizu za utvrđivanje troškova i koristi;
- Objasni konkretne primjere RIA;
- Potpuno samostalno utvrdi kvanitativne efekte regulative ili drugih aktivnosti na građane i privredu.

TEMA
3
FISKALNA ANALIZA

Cilj: Upoznavanje sa fiskalnom analizom, odnosno obračunom izdataka/prihoda iz budžeta.

Ciljna grupa: Službenici na državnom i lokalnom nivou koji rade na izradi zakona, podzakonskih akata, strategija.

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, praktična vježba i primjeri.

Trajanje: 1 dan (6 časova u sali za obuku, odnosno 4 sata online).

Sadržaj:

- Utvrđivanje metodologije koja se koristi prilikom obračuna izdataka/prihoda;
- Procjena fiskalnog uticaja;
- Tehnike za trogodišnje planiranje budžeta za sva regulatorna rješenja.

Nakon pohađanja polaznik će biti u mogućnosti da:

- Objasni metodologiju koja se koristi prilikom obračuna izdataka/prihoda;
- Efikasnije sagledava efekte propisa na budžet;
- Definiše kako se vrši procjena fiskalnog uticaja;
- Koristi tehnike za trogodišnje planiranje budžeta;
- Pojasni kako se definišu tehnike za trogodišnje planiranje budžeta za sva regulatorna rješenja;
- Procijeni fiskalne implikacije novih regulatornih rješenja.

TEMA
4
PRAKTIČAN RAD

Cilj: Osposobljavanje službenika da samostalno rade kvalitetne RIA-e.

Ciljna grupa: Službenici na državnom i lokalnom nivou koji rade na izradi zakona, podzakonskih akata, strategija.

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, praktična vježba i primjeri.

Trajanje: 1 dan (6 časova u sali za obuku, odnosno 4 sata online).

Sadržaj:

- Rekapitulacija naučenog u prethodna tri modula;
- Praktična primjena naučenih znanja u prethodna tri modula;
- Vježba – svaki učesnik prezentuje RIA-u koju je pripremio za akt iz svoje nadležnosti;
- Zajednički rad sa trenerima i ostalim učesnicima na unaprijeđenju RIA.

Nakon pohađanja polaznik će biti u mogućnosti da:

- Potpuno samostalno pripremi cjelovitu RIA-u koja sadrži kvantitativne procjene ekonomskih i fiskalnih efekata;
- Pripremi i finalizuje RIA-u koja će biti sastavni dio zakonskog ili podzakonskog akta;
- + OBJASNI PRAKTIČNU PRIMJENU NAUČENIH ZNANJA TOKOM PRETHODNA TRI MODULA;
- + KROZ PRIMJERE SVAKI UČESNIK PREZENTUJE RIA-u KOJU JE PRIPREMIO IZ AKTA SVOJE NADLEŽNOSTI.

www.uzk.gov.me

